

Praksa Evropskog suda za ljudska prava od 2. i 4. juna 2026. godine¹**[Serbian-Chinese Friendship Society FDH v. Serbia](#) (br. 54936/20), 2.6.2026. godine****Povreda člana 11. Ek****Povreda člana 13. Ek**

Podnosilac predstavke, Srpsko-kinesko društvo prijateljstva FDH, je organizacija sa sjedištem u Beogradu.

Predmet se odnosi na pokušaj podnosioca predstavke da održi javne proteste u Beogradu protiv navodnog progona Falun Gongu u Narodnoj Republici Kini. Falun Gong sebe opisuje kao duhovnu praksu ukorijenjenu u budističkoj tradiciji. Proteste su na kraju zabranile srbijanske vlasti iz razloga javne sigurnosti. Konkretno, smatrali su da su okupljanja bila tempirana tako da se poklapaju sa službenom posjetom kineskog predsjednika 17. i 18. juna 2016. godine, što je moglo dovesti do kontrademonstracija i sukoba.

Pozivajući se na član 11. (sloboda udruživanja) Evropske konvencije, podnosilac predstavke posebno tvrdi da je službena procjena prijetnje javnoj sigurnosti bila samo spekulativna i, čak i da je postojao rizik od kontrademonstracija, to nije bio razlog za zabranu mirnog protesta. Također, pozivajući se na član 13. (pravo na efikasan pravni lijek), podnosilac predstavke se žali da postupci sudske revizije pred upravnim sudovima i postupci ustavne žalbe nisu bili djelotvoran pravni lijek za njegove pritužbe.

U vezi sa navodima o povredi člana 11. Evropske konvencije, Evropski sud je, između ostalog, istakao da čak i da je postojao stvaran rizik od nasilnog sukoba između demonstranata i kontrademonstranata, to samo po sebi nije smjelo dovesti do odluka o zabrani planiranih javnih okupljanja, bez prethodnog ispunjavanja svoje pozitivne obaveze da pokušaju osigurati mirno provođenje planiranih događaja i sigurnost svih uključenih osoba. To je moglo uključivati, između ostalog, uspostavljanje odgovarajućih organizacijskih mjera ili procjenu potrebnih resursa u tom pogledu. Štaviše, pozitivna obaveza mogla je zahtijevati od vlasti da predlože alternativnu lokaciju za planirane proteste prije nego što pribjegu općoj zabrani. Evropski sud je zaključio da miješanje vlasti u pravo podnosioca predstavke na slobodu mirnog okupljanja nije bilo neophodno u demokratskom društvu.

U odnosu na navode o povredi člana 13. Evropske konvencije, Evropski sud je, između ostalog, istakao da budući da su javna okupljanja bila zakazana za 17. i 18. juni 2016. godine, očigledno je da su zahtjevi društva podnosioca predstavke za sudsku reviziju, koji su doveli do upravnih sporova, razmatrani u suštini znatno nakon planiranih događaja. Također, iako je podnosilac predstavke podnio ustavnu žalbu 18. jula 2016. godine, Ustavni sud nije donio odluku o tom pitanju do 8. februara 2024. – dakle, gotovo sedam godina i sedam mjeseci kasnije. Evropski sud je utvrdio da je podnosiocu predstavke uskraćeno efikasno domaće pravno sredstvo u vezi sa njegovim pravom na slobodu mirnog okupljanja, čime je prekršen član 13. Evropske konvencije u vezi sa članom 11.

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Brun v. Switzerland (broj 50885/16), 4.6.2026. godine**Nema povrede člana 14. u vezi sa članom 4. Ek**

Podnosilac predstavke je Fabian Brun, švicarski državljanin rođen 1980. godine i živi u Merenschwandu (kanton Aargau, Švicarska).

Predmet se odnosi na obavezu podnosioca predstavke da plati porez na oslobađanje od vojne službe prema švicarskom Ustavu. On je završio ukupno 104 dana vojnog roka kada je proglašen nesposobnim iz medicinskih razloga.

Pozivajući se na član 14. Evropske konvencije (zabrana diskriminacije) u vezi s članom 4. st. 2 i 3 (zabrana ropstva i prisilnog rada), podnosilac predstavke se žali da je, kao muškarac švicarske nacionalnosti i obveznik vojne službe, bio izložen diskriminatornom postupanju na osnovu svog spola i nacionalnosti time što je morao platiti porez na oslobađanje od vojne službe nakon što je proglašen nesposobnim, dok žene švicarske nacionalnosti i strani državljani koji žive u Švicarskoj nisu bili obavezni plaćati taj porez.

Evropski sud je, između ostalog, uzeo u obzir široku slobodu procjene koja je data državama ugovornicama u vezi s organizacijom njihove nacionalne odbrane. Utvrdio je da švicarske vlasti nisu prekoračile dozvoljenu slobodu procjene time što su švicarske muškarce tretirale drugačije od švicarskih žena i stranih državljana s prebivalištem u Švicarskoj u pogledu obaveze služenja obavezne vojne službe, što je rezultiralo time da švicarske žene i strani državljani s prebivalištem u Švicarskoj nisu morali plaćati porez na oslobođenje od vojne službe.

Evropski sud je utvrdio da nije došlo do kršenja člana 14. Evropske konvencije u vezi s članom 4. u pogledu razlike u tretmanu na osnovu državljanstva ili razlike u tretmanu na osnovu spola.